

Filozofická
fakulta

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI
KATEDRA NEDERLANDISTIKY FF

Mgr. Pavlína Knap-Dlouhá, Ph.D.

Křížkovského 14, 771 80 Olomouc

Tel.: +420 585 633 206, email: pavlina.knapdlouha@upol.cz

Autor/ka kvalifikační práce	Bc. Ondřej Michalec
Studijní obor	Nizozemská filologie – anglická filologie
Název práce	<i>Begrijpelijke taal met betrekking tot rechtstaal</i> (Plain language with regard to legal language)
Typ práce (bakalářská, magisterská)	diplomová práce
Vedoucí práce	Mgr. Pavlína Knap-Dlouhá, Ph.D.
Oponent práce	Mgr. Milan Kříž, Ph.D.
ZÁKLADNÍ HODNOTICÍ KRITÉRIA	<i>Stupeň hodnocení (A – B – C – D – E – F)ⁱ</i>
Shoda zvoleného tématu práce s jejím obsahem	Obsah práce se shoduje se zvoleným tématem, DP se zabývá problematikou užití srozumitelného jazyka v různých oblastech komunikace a jeho významem v kontextu právních textů. Dále se zaměřuje na současnou problematiku umělé inteligence a její dopad na oblast překladu a jazyka obecně. Cíl je splněn (A).
Cíle práce	
Úroveň stanovení cíle/cílů práce	Autor definuje srozumitelný jazyk, reflektuje jeho vznik a vývoj v jednotlivých jazykových kulturách, zejm. ve vztahu k právním textům (A).
Stupeň naplnění cíle/cílů práce	Cíl je splněn, autor přehledně popisuje vznik a vývoj srozumitelného jazyka ve zkoumaných jazykových oblastech. Analýza mohla mít větší přínos, pokud by autor zařadil rovněž praktickou část, která by zahrnovala vlastní kontrastivní jazykovědný výzkum (B).
Správná interpretace dosažených závěrů	Vyvozené závěry jsou řádně zdůvodněny a interpretovány. (A)
Zpracování práce	
Struktura práce a její logická stavba	Práce začíná číslovaným úvodem, na nějž navazují celkem čtyři kapitoly včetně závěru. Práce rovněž obsahuje resumé v angličtině a češtině a bibliografii. První kapitola definuje pojem <i>srozumitelný jazyk</i> , vytyčuje jeho znaky, příjemce a strukturu. Druhá kapitola se zaměřuje na kontext a historii vzniku srozumitelného jazyka, výhody jeho užití, ale i kritiku. Třetí kapitola se zabývá srozumitelným jazykem v právních textech, včetně charakteristiky právního jazyka jako takového. Dále srovnává znaky srozumitelného jazyka se znaky právního jazyka, definuje anglický pojem <i>legalese</i> . Jádrem kapitoly a celé práce je pak srovnání přístupu ke srozumitelnému jazyku v právních textech v 5 zkoumaných

	oblastech: Nizozemsku, ČR, Velké Británii, USA a EU. Čtvrtá kapitola práci doplňuje o poznatky o (srozumitelném) jazyku ve vztahu k umělé inteligenci.
Zpracování teoretických východisek	Adekvátní, včetně uvedení teoretických děl dané oblasti.
Adekvátní volba metod a technik zpracování	Adekvátní, bez využití grafiky/tabulek.
Využití aktuálních odborných informačních zdrojů	Adekvátní.
Využití cizojazyčné odborné literatury	Adekvátní. Autor využil odborné publikace včetně publikací zejm. v angličtině, nizozemštině a češtině.
Forma	
Jazyková úroveň práce (stylistika, pravopis)	Jazyková úroveň práce odpovídá úrovni studenta v závěru magisterského studia. Jen tu a tam se vyskytují drobné nedostatky. Mimo jiné např. v užití členů, viz např. s. 6: „ <i>Hoewel Tsjechisch mijn moedertaal is, zijn Engels en Nederlands de hoofdtalen van mijn studie aan de universiteit.</i> “, nebo v chybějící kongruenci mezi podmětem a přísudkem, viz např. s. 7: „ <i>De werking en het praktische gebruik ervan wordt kort besproken.</i> “ nebo v pořádku slov ve vedlejší větě, viz s. 31: „ <i>Juridisch Engels is een mix van Oud-Engelse, Franse en Latijnse termen, wat bijdraagt aan de complexiteit ervan.</i> “
Dodržování citační normy ⁱⁱ	Autor dodržoval doporučené nizozemské citační normy.
Jednotný způsob citování literatury a ostatních zdrojů	Ano.
Vhodná grafická úprava práce (dodržení doporučených zásad pro psaní práce) ⁱⁱⁱ	Grafická úprava je adekvátní, nicméně neobsahuje graficky zpracované údaje, které však z podstaty práce nepovažují za nezbytné.
Adekvátní rozsah práce	– rozsah práce (110 690 znaků včetně mezer vlastního textu) odpovídá požadavkům na diplomovou práci (90.000 znaků včetně mezer vlastního textu).
SPECIFICKÁ HODNOTICÍ KRITÉRIA	<i>Stupeň hodnocení (vysoký – střední – nízký)</i>
Přínos pro teorii oboru	<i>střední</i>
Přínos pro praxi oboru	<i>vysoký</i>
DALŠÍ HODNOTICÍ KRITÉRIA	<i>Stupeň hodnocení (vysoká – střední – nízká)</i>
Autorská invence (originalita ve zpracování práce, zájem o problematiku)	Autor předkládá zajímavou práci na aktuální téma. Zájem autora o danou problematiku je zřejmý. Hlavní význam práce spatřuji v analýze přístupu k užití srozumitelného jazyka ve vztahu k právní komunikaci v různých jazykových oblastech.
CELKOVÉ ZHODNOCENÍ PRÁCE (slovní)	

Autor zpracoval téma pečlivě, vytvořil si teoretický rámec, do něhož zasadil analýzu přístupu zkoumaných jazykových oblastí k fenoménu srozumitelného jazyka. Autor zužitkoval své znalosti z obou studovaných oborů, což je zjevnou přidanou hodnotou. Určitým nedostatkem je jen to, že do práce nezahrnul konkrétní ukázky práce se srozumitelným jazykem v právní komunikaci v jednotlivých jazycích.

DOTAZY K OBHAJOBĚ A DALŠÍ NÁMĚTY

1. V práci popisujete (s. 34), že na rozdíl od ostatních zkoumaných zemí se prozatím v ČR vyskytují jen minimální iniciativy související s užíváním srozumitelného jazyka. Jak si to vysvětlujete?
2. I v EU se navzdory jednoznačným iniciativám (např. *Fight the Fog*) doposud nepodařilo prosadit větší mezinárodní koordinaci pro užívání srozumitelného jazyka. Naproti tomu v USA je integrace srozumitelného jazyka ukotvena i v konkrétních zákonech (s. 39). Čím to je? Jak se domníváte, že bude EU v této oblasti dále postupovat, a to i s ohledem na užívání AI?
3. Jak by měl podle Vás postupovat překladatel, který překládá právní dokument napsaný dle pravidel pro užívání srozumitelného jazyka (např. z angličtiny) do češtiny, kde tato pravidla nejsou natolik ukotvena/zaužívaná? Měl by v tomto ohledu respektovat spíše zdrojový jazyk nebo cílový jazyk?

ZÁVĚR

Práci **DOPORUČUJI** – ~~NEDOPORUČUJI~~ k obhajobě.

Navrhuji hodnocení stupněm: B

V Olomouci, 18. srpna 2024

Mgr. Pavlína Knap-Dlouhá, Ph.D.
Podpis:

ⁱ Hodnoticí škála: hodnoty A, B, C, D, E, F korespondují s hodnotami SZŘ UP. Slovní vyjádření: A (*vysoce nadstandardní, excelentní*), B (*nadstandardní, výborné*), C (*standardní, dobré*), D (*uspokojivé, přiměřené*), E (*ještě vyhovující, neúplné*), F (*nevyhovující, povrchní*).

ⁱⁱ Rozhoduje citační norma užívaná na fakultě.

ⁱⁱⁱ Doporučené zásady: úprava úvodních stran práce, dodržení velikosti i typu písma, úprava tabulek a grafů, interaktivní obsah, seznam příloh, obrázků, grafů v závěrečné části práce apod.